

XTREME

Chris Vos

ONBEPERKT OP MIJN BOARD

Natasja Vos & Eddy Veerman

INHOUD

PyeongChang, Paralympische Spelen (I)	8
Uit het dagboek van Chris' moeder Natasja	13
Oerkreet	14
Bizar	44
Verantwoordelijk	52
'Heb je het gezien?'	67
'Dat wil ik ook'	78
Buiten de kaders	87
'De 14 van Johan'	94
'Chris Vos, from the Netherlands'	105
Steamboat Springs	118
Wonderen	128
'Talking to God'	142
De familie 'Effe'	156
Soms gaat de wond weer open	163
Wereldkampioen, maar geen leuke dag	172
Aftellen	184
Gezocht: suspension-bouwer	190
De blik van Dafne	196
'Dat nieuwe been belooft wat!'	204
'Nu meters maken'	208
'Ik heb er een concurrent bij'	212
'In Europa Cup met valide racers'	216
Door het resultaat heen kijken	223
Moeten zit kunnen in de weg	228
'Op een andere manier de wedstrijd in'	240
Loslaten	254
Een familiemens, geen egoïst	267
PyeongChang 2018: off we go	287
PyeongChang, Paralympische Spelen (II)	292
Dankwoord	306

PYEONGCHANG PARALYMPISCHE SPELEN (I)

Maandag 12 maart 2018, snowboard cross

Chris Vos: "M'n hart gaat tekeer. *Keboem, keboem, keboem*. Het is niet te stoppen. De halve finale is binnen, maar ik heb nog niks. De race net in de kwartfinale tegen de Japanner Oguri leek misschien spannend, maar was het niet. Ik heb met het hoofd geracet en dat heb ik goed gedaan. Hij kwam dichtbij en ik hoorde het geschraap van zijn board. Maar ik heb vaker tegen hem gestaan in de *head-to-head-races*. Ik wist dat hij geen grote risico's zou nemen en zijn board er nog tussen zou steken. Dus ik deed precies genoeg om hem voor te blijven en moest de race gewoon uitrijden, dan zou hij er waarschijnlijk niet meer langs komen. En zo geschiedde."

"Ik ben blij dat ik door deze ronde heen ben, want dat gedoe net met een haperend poortje van de startgate, dat heeft voor anderhalf uur oponthoud geduurd. Ongelofelijk. Op de Spelen, weigert zo'n hekje. Dat zorgde voor consternatie, want repareren lukte niet, dus de coaches moesten stemmen of de race zou worden afgeblazen, of dat er gestart zou worden met een elastiek aan twee kanten, zoals vroeger. Gelukkig stemden de meeste coaches vóór racen. Het is aangepaste sport, dan ook maar een aangepaste start. Omdat ik de tweede kwalificatietijd neerzette in de timetrials, had ik een *bye* in de achtste finales, maar ik heb wel gebruikgemaakt van de gelegenheid om een run naar te beneden te maken. Ik moet bezig blijven. Mijn twee grootste concurrenten, de Amerikanen Mike Schultz en Noah Elliott, rijden tegen elkaar in de halve finale. Noah had de snelste tijd in de timetrials, Mike viel, werd zesde en hij zit gelukkig na de loting bovenaan in het schema.

Ik duw mezelf onderaan de piste op mijn board langs het hek, op weg naar de sneeuwscooter die me weer naar boven zal brengen. Achter de *mixed zone* langs, waar de media staan en voorlangs bij de tribune met publiek. Daar zit mijn familie. Mijn ouders, mijn broer, opa en oma. Ik kijk niet. Wil in mijn focus blijven.”

“Een paar maanden geleden waren mijn ouders er ook toen het helemaal mis ging in Breckenridge, Colorado. Het zat niet goed in mijn hoofd. Ik was wereldkampioen, haalde goud op World Cups en opeens kwamen de Amerikanen opzetten. Door omstandigheden was bovendien mijn materiaal, mijn nieuwe orthese, pas laat op orde. Maar dat goud op de Spelen, dat móéten, het mezelf die hoogste druk opleggen, dat werd verstikkend. Toen ik buiten het podium belandde in Breckenridge knapte er iets na mijn race. En kwam alles eruit. Gelukkig heb ik van het begeleidingsteam en mijn ouders de ruimte gekregen daaraan te werken. Die sessies hebben geholpen.”

“Nu de halve finale nog. Als ik die win, weet ik zeker dat ik mijn eerste medaille op de Paralympische Spelen heb. Anders wordt het brons. Of niets. Dat kan ook nog. Ik ben superzenuwachtig. Mijn hartslag zit zo hoog, dat het haast lastig is om te focussen bij de start. Dit voelt heel heftig. Ik moet los proberen te blijven, niet verstijven door de spanning.”

“Gelukkig kan ik het loslaten. De Oostenrijker Reinold Schett is mijn tegenstander. Een oude bekende. Mijn oude rivaal. Vorig jaar versloeg ik hem in de finale van het WK. Ik weet hoe hij racet. Meestal is hij sneller in de startsectie en dat is nu ook zo. Maar al snel pak ik hem terug en *carve* ik hem eruit. Als ik de finish over ga en de tribune met publiek tegemoet rijd, voelt het heerlijk... Yes! Mijn dag kan niet meer stuk. Dit was mijn droom. Om ooit in de finale op de Paralympische Spelen te staan.”

“Ik glijd weer op mijn board tussen de hekken door en kijk nu wél naar de juichende toeschouwers, met daartussen mijn familie. Die zoveel voor me hebben gedaan, zoveel met me hebben beleefd en gedeeld, maar me ook zo vaak moesten missen. Ik stap achterop de sneeuwscooter en

Chris op weg naar de finale van de boardercross in PyeongChang.

we gaan omhoog. Ik kijk om, zie het publiek weer en ook die oranje vlek in het publiek, met alle ouders, familie en vrienden. Ik schiet vol... Wat is dit mooi! Als ik bovenkom, zijn mijn ogen nog steeds vochtig. Ik zie Frank Germann. We zijn allebei blij, maar spreken het niet uit. 'We got a job to do', zeggen we. 'We gaan voor goud.' Ik begeef me achter de schermen, om te wachten op mijn *battle*. Eerst de vrouwen. Met Lisa. Ze is gevallen tijdens de timetrials, maar lag op koers om de tijd van Bibian Mentel te evenaren. Nu komen ze elkaar tegen in de finale. Lisa wordt verderop voorbereid. We hebben geen contact. Ik blijf in mijn focus."

"Mike Schultz is mijn tegenstander, in zijn halve finale is Noah gevallen. We zitten beiden op het 'wachtstoeltje'. Staren voor ons uit. Er is heel veel wederzijds respect. Maar nu kijken we even niet naar elkaar. Het wordt man-tegen-man. Da's het gave aan boardercross. Er mag van alles en er kan van alles gebeuren. Ik voel geen zenuwen meer. Ik ben klaar voor de finale. Kom maar op..."

UIT HET DAGBOEK VAN CHRIS' MOEDER NATASJA

Zaterdag 26 april 2003

*Als je zoiets verschrikkelijks meemaakt
besef je (weer) hoeveel je van je kind houdt
en voel je hoe zeer je hart kan doen
geen woorden kunnen dit gevoel uitleggen
en je gunt het werkelijk niemand anders,
zelfs je ergste vijand niet
dit gevoel is een hel, ondraaglijke pijn,
verscheurd, verward, in een roes...*

*De dag begon zo leuk en gezellig...
Ik was een weekend uit met de meiden. Een van de vriendinnen gaat
trouwen en anderen hadden een vrijgezellenweekend georganiseerd. En
gezellig was het, we hebben veel gelachen.
Totdat het meest verschrikkelijke in mijn leven gebeurde, zonder dat ik
op datzelfde moment überhaupt iets voelde.
Ver weg bij mij vandaan werd mijn kleine jongen bijna van het leven
berooft. Door een kutkraan van een paar ton, die op mijn erf over mijn
kindje heen walste...
Zo goed als je ook verbonden bent met je kind, toch kreeg ik op dat
moment geen teken van bovenaf, of iets anders, dat er iets ergs was
gebeurd.
Op dat ene moment had ik zelfs vreselijk veel lol en zat ik lekker te
eten, terwijl aan de andere kant van Nederland mijn Chrissie bijna
doodbloedde.
Ik vind dat heel moeilijk...*

OERKREET

Paul: “Er was een graafkraan aan het werk op het erf van onze boerderij in Noord-Beemster, om het grind en de stenen te verwerken en op te ruimen. Onze kinderen Lorenzo (7) en Chris (5) waren met hun speeltjes lekker in het zand aan het spelen, naast het zwembad. Ze hadden de stenen gestapeld en zo huisjes gemaakt en in het zand hadden ze weggetjes gemaakt waar water doorheen kon gaan. Ik had gezegd dat ze alleen dáár mochten spelen. Als de kraan er was, hielden we de jongens ook vaak gewoon binnen. Ik heb nog een filmpje van eerder die tijd, waarop je ziet dat de kraan aan het werk is en je om het hoekje van de deur Chris' koppie ziet.

Het eerste contact met de ingehuurde kraanmachinist, Hans Paardenkoper, was via onze buurman verlopen. De werkzaamheden op het erf behelsden een traject van een paar maanden en het was die zaterdag de laatste dag dat de kraan er was.

In het begin ben je alert, zorg je dat de kinderen binnenshuis zijn, maar na een paar maanden verwatert dat. Toch gingen Chris en Lorenzo dit keer samen naar de stal om in de garage nog meer speelgoed te pakken. Zonder dat ik het wist...

We waren achter de schuur bezig. Ik hielp Hans, stond om de hoek van de stal te scheppen. De kraan reed ondertussen over de stelconplaten, op en neer. Want voor de schuur lagen spullen die hij moest pakken, om ze er vervolgens achter te brengen.

Opeens hoorde ik een oerkreet. Het was onze oudste zoon, Lorenzo. ‘Paul, je moet komen!’, schreeuwde hij. Het was me meteen duidelijk dat er iets aan de hand moest zijn.”

Lorenzo: “Sommige stukjes kan ik me niet meer herinneren, maar het meeste staat me nog helder voor de geest. Dat beeld van dat moment en wat er allemaal omheen gebeurde, dat heb ik nog in m'n hoofd,